

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКА АКЦІОНЕРНА
СТРАХОВА КОМПАНІЯ АСКА»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор
ПрАТ «УАСКА АСКА»

А.О. Шукатко

«15» червня 2020 р.

**ПРАВИЛА ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ
(нова редакція)**

№ 2602.3

від «15» червня 2020 р.

Власник документу:

Начальник управління
методології, техніки та
технології страхування
Зданевич І.В.

Розробник документу:

Начальник управління
методології, техніки та
технології страхування
Зданевич І.В.

м. Запоріжжя

ЗМІСТ

1. ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕРМІНІВ	2
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	5
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ.....	6
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	11
6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОЇ СУМИ, СТРАХОВОГО ТАРИФУ, СТРАХОВОГО ПЛАТЕЖУ ТА ФРАНШИЗИ	13
7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	15
8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	15
9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	17
10. ЗМІНЕННЯ УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНЕННЯ СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ	21
11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	22
12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ	24
13. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	26
14. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	30
15. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	31
16. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ СТРОКУ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	32
17. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	33
18. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	33
19. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	34
Додаток 1	35
Додаток 2	38

1. ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕРМІНІВ

1.1. Основні терміни, що використовуються в Правилах добровільного страхування сільськогосподарської продукції, мають нижчезазначені визначення.

- Вигодонабувач** – юридична або дієздатна фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку і яка призначається Страхувальником для отримання страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування та чинного законодавства України.
- Договір страхування** – це письмова угода (правочин) між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику та (або) Вигодонабувачу, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.
- Ліміт відповідальності** – сума, зазначена в Договорі страхування, що не перевищує встановлену в Договорі страхування страхову суму й у межах якої Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку, що за згодою Сторін Договору страхування може встановлюватися за окремим видом сільськогосподарської продукції, тварин, за одним страховим випадком, за групою страхових випадків тощо.
Ліміт відповідальності зазначається у Договорі страхування у грошовому вираженні або у відсотках від страхової суми.
- Страхувальник** – юридична особа або дієздатна фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, яка є резидентом або нерезидентом України і уклала зі Страховиком Договір страхування.
- Страхова вартість** – вартість сільськогосподарської продукції, на підставі якої встановлюється страхова сума, що визначається за згодою сторін Договору страхування (у розмірі витрат на посів або вирощування культури, у розмірі вартості майбутнього врожаю, у розмірі балансової вартості сільськогосподарських тварин тощо).
- Страхове покриття (Рівень страхового покриття)** – обсяг страхового захисту, що застосовується при визначенні страхової суми для сільськогосподарської продукції.
Рівень страхового покриття може визначатись у відсотках до страхової вартості, врожайності тощо.
- Страхова врожайність** – рівень врожайності з 1 га, на підставі якого може бути визначена страхова сума для культури при укладенні Договору страхування.
Страхова врожайність може визначатись як добуток середньої врожайності сільськогосподарської культури за останні п'ять років, якщо інше не передбачене Договором страхування, на рівень страхового покриття або за згодою Сторін Договору.

- Страховий випадок** – завдання Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитків, внаслідок настання зазначеної у Договорі страхування події (страхового ризику), що фактично сталася в період дії Договору страхування та не кваліфікується як виключення зі страхових випадків і обмеження страхування, внаслідок чого виникає зобов'язання Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальникові та (або) Вигодонабувачеві.
- Страхова сума** – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку. Страхова сума може бути встановлена за Договором страхування, за окремою культурою, ділянкою або на одиницю площі, за окремою твариною, групою тварин.
- Страхове відшкодування** – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми відповідно до умов Договору страхування при настанні страхового випадку.
- Страховий захист** – зобов'язання Страховика, визначені Договором страхування, щодо відшкодування збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, який стався в обумовлений Договором страхування відрізок часу.
- Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія)** – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.
- Страховий ризик** – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності і випадковості настання.
- Страховий тариф** – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений період страхування.
- Страховик** – ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКА АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ АСКА», створене згідно з Законом України «Про господарські товариства» з урахуванням умов, передбачених Законом України «Про страхування», а також одержало у встановленому порядку ліцензію на провадження страхової діяльності.
- Сільськогосподарська продукція** – вирощена, відгодована, виловлена, зібрана, виготовлена первинна (без вторинної обробки та переробки) продукція (товари) сільського господарства, а саме: посіви, насадження і врожай культур, тварини (в тому числі: птиця, хутрові звірі, бджолосім'я, риба та інші водні живі ресурси тощо).
- Сільськогосподарські культури (рослини)** – однорічні або багаторічні культури: зернові, кормові, олійні, ефіроолійні, технічні, прядивні, овочеві, лікарські, квіткові, плодові, ягідні рослини тощо, які використовуються в сільськогосподарському виробництві.
- Франшиза** – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з

Договором страхування. Величина франшизи визначається у відсотках, в абсолютній грошовій величині. Франшиза може бути умовною або безумовною.

1.2. Спеціальні терміни, що використовуються в Правилах добровільного страхування сільськогосподарської продукції мають нижчезазначені визначення.

- Катастрофічні ризики у сільському господарстві** – надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру, велика сукупність або масштаби проявів стихійних сил природи (посуха, град, морози, повені тощо) і діяльності людини у процесі створення матеріальних благ (аварії, пожежі тощо), що завдають збитки у значних розмірах.
- Шкала Бофорта** – дванадцятибальна шкала, прийнята Всесвітньою метеорологічною організацією для наближеного оцінення швидкості вітру за його впливом на наземні предмети або за коливаннями у відкритому морі. Середня швидкість вітру визначається на стандартній висоті 10 м над відкритою рівною поверхнею.
- Технологія вирощування** - система заходів, спрямована на вирощування, догляд та збирання врожаю культур у т.ч. багаторічних насаджень з метою отримання врожаю.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Правила добровільного страхування сільськогосподарської продукції (далі – Правила, Правила страхування) розроблені відповідно до Закону України «Про страхування» та інших чинних нормативно-правових актів України, визначають загальний порядок і умови укладання, виконання, внесення змін і припинення дії договорів добровільного страхування сільськогосподарської продукції (далі – Договір страхування).

2.2. На підставі Правил Страховик укладає Договори страхування зі Страхувальниками за наявності у них майнових інтересів, що не суперечать закону і пов'язані з володінням та (або) користуванням та (або) розпорядженням сільськогосподарською продукцією.

2.3. Конкретні умови страхування визначаються Договором страхування. Страховик та Страхувальник (далі разом – Сторони) за взаємною згодою можуть вносити зміни та (або) доповнення до умов страхування, визначених Правилами, якщо такі зміни та (або) доповнення не обмежують права Страхувальника та не збільшують його зобов'язання, та не суперечать чинному законодавству України.

2.4. За Договором страхування, укладеним на підставі Правил, Страховик бере на себе зобов'язання за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, загибеллю (втратою) посівів (посадок), загибеллю (втратою), вимушеним забоєм (знищенням), травматичним пошкодженням або захворюванням сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів, недобором (недоотриманням) тваринницької продукції, продукції

бджільництва, загибеллю (недобором, недоотриманням) врожаю внаслідок настання подій, які передбачені Договором страхування.

2.5. Страхувальник має право при укладенні Договору страхування призначити Вигодонабувача (Вигодонабувачів), який може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування. Страхувальник може змінити Вигодонабувача за Договором страхування до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

2.6. За згодою Сторін Договору страхування обов'язки Страхувальника, зазначені в пункті 9.3 Правил та (або) в Договорі страхування, можуть бути поширені на призначених в Договорі страхування Вигодонабувачів, крім обов'язку сплати страхових платежів, за умови ознайомлення таких Вигодонабувачів з Правилами і Договором страхування. За таких умов виконання або не виконання Вигодонабувачем таких обов'язків, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі обов'язки виконав або не виконав Страхувальник.

2.7. За згодою Сторін Договору страхування в ньому може бути передбачено, що Вигодонабувач може з метою отримання страхового відшкодування за власною ініціативою вчиняти будь-які дії, які повинен чи має право вчиняти Страхувальник за Договором страхування. За таких умов, вчинення або не вчинення Вигодонабувачем таких дій, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі дії вчинив або не вчинив Страхувальник.

2.8. Укладення Договору страхування на користь інших осіб не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за Договором страхування.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом Договору страхування сільськогосподарської продукції є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з відшкодуванням збитків, понесених Страхувальником або іншою особою, визначеною Страхувальником у Договорі страхування, при вирощуванні, збиранні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, вирощуванні (розведенні), відгодівлі (утриманні) сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, бджолосімей та хутрових звірів, вирощуванні, розведенні, вилову (добуванні) риби та інших водних живих ресурсів, іншої тваринницької продукції.

3.2. На підставі цих Правил, якщо інше не передбачене Договором страхування, не можуть укладатися Договори страхування стосовно:

3.2.1. Врожаю сільськогосподарських культур, які при їх вирощуванні впродовж трьох або більше років не давали врожаю;

3.2.2. Врожаю багаторічних насаджень плодоносного віку, які при їх вирощуванні не давали врожаю протягом останніх п'яти років;

3.2.3. Врожаю, посівів сільськогосподарських культур, врожаю, насаджень багаторічних культур, що на момент укладення договору пошкоджені внаслідок несприятливих погодних умов, та (або) вирощуються з порушенням технології вирощування.

3.2.4. Хворих, виснажених тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів і тваринницької продукції, а також тих, що перебувають у зоні карантину або в зоні виникнення надзвичайних епізоотичних обставин.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ

4.1. Страхуваними ризиками, на випадок настання яких здійснюється страхування за Правилами, є:

4.1.1. Щодо сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень:

4.1.1.1. **Сильний вітер (буря, ураган)** – дуже сильний вітер швидкість якого становить від 14 м/сек (від 7 балів за шкалою Бофорта) з максимальною швидкістю 25 м/с, у високогір'ї Карпат і гірському районі Криму – 40 м/с і більше.

У разі настання страхового випадку за ризиком «Сильний вітер (буря, ураган)» підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі (загибелі або пошкодження при страхуванні майбутнього врожаю) культур в результаті:

1) механічні пошкодження рослин - вилягання (пошкодження стебла рослин), незворотного виривання та (або) ламання стебел тощо, що робить технологічно неможливим збирання врожаю;

2) видування (здування) сильним (понад 10-15 м/сек.) і тривалим вітром верхніх шарів ґрунту разом з посіяним насінням, а іноді і зі сходами рослин. Даний ризик характерний для безструктурних розпилених ґрунтів при сильному вітрі в суху погоду;

4.1.1.2. **Вимерзання** – загибель озимих культур внаслідок зниження температури повітря або ґрунту нижче критичної для рослин меж протягом 1 доби і більше. Вимерзання спричиняє пошкодження вузлів кущіння, кореневої системи озимих зернових, кореневої шийки багаторічних трав, засихання та загибель плодівих бруньок гілок дерев і кущів;

4.1.1.3. **Вимокання** – загибель рослин внаслідок недостатчі кисню для дихання, що зумовлюється тривалим перебуванням їх в умовах застою води (протягом 10-15 днів і більше);

4.1.1.4. **Випирання** – загибель рослин внаслідок розриву кореневої системи, оголення вузлів кущіння озимих культур чи кореневої шийки багаторічних трав в результаті неодноразового відтавання і замерзання верхнього перезволоженого шару ґрунту;

4.1.1.5. **Випрівання** – загибель рослин озимих культур та багаторічних трав внаслідок тривалого перебування рослин під високим сніговим покривом (більше 30 см), коли температура ґрунту на глибині залягання вузла кущіння близька до 0° упродовж 80-100 днів (не обов'язково підряд) та при слабкому промерзанні або талому ґрунті. Відбувається аномальний ріст конусу наростання взимку, ураження грибковими хворобами і внаслідок цього - загибель рослин ранньої весни;

4.1.1.6. **Вторинні хвороби рослин** – масовий розвиток захворювань рослин, викликаних напівпаразитними збудниками, що є наслідком первинного механічного ушкодження рослин градом, бурею, зливою, низькою температурою, стоячою водою чи іншими явищами;

4.1.1.7. **Град** – частинки льоду різні за розмірами, формою, структурною неоднорідністю, що випадають із шарувато-дощових хмар у теплий період року переважно зі зливовим дощем або під час грози, і викликають загибель або ушкодження сільськогосподарських культур в результаті безпосередньої механічної дії на надземні органи рослин та ураження вторинними хворобами, що спричиняє зниження врожаю сільськогосподарської культури;

4.1.1.8. **Ґрунтова кірка** – сильно ущільнений, поверхневий шар ґрунту. В одних випадках кірка відстає у вигляді плиток, в інших є монолітним міцним шаром, який

поступово переходить в нижні пухкі шари. Кірка на поверхні ґрунту виникає після сильних дощів (більше 10 мм) при наступному підвищенні денних температур повітря до 15-25° С і температури поверхні ґрунту до 25-40°С. Поверхня кірок гладенька, щільна, більш світлого кольору, ніж загальний колір поверхні ґрунту. Товщина кірок може бути від 1-2 мм до 50-80 мм. Ускладнює або заважає появі сходів, диханню рослин;

4.1.1.9. Дуже сильний дощ – кількість опадів 50 мм і більше за 12 годин і менше, а у гірських районах – 30 мм і більше за 12 годин і менше;

4.1.1.10. Заморозок – зниження температури нижче до 0 °С на поверхні ґрунту, що спостерігається у вегетаційний період рослин при позитивних середньодобових температурах повітря, яке викликає загибель або ушкодження сільськогосподарських культур унаслідок появи в ушкодженій рослині одного або більше симптомів, таких як: внутрішньоклітинні кристали льоду, що порушують клітинну структуру (клітинна загибель), загибель репродуктивних органів і зневоднення або «висмоктування зерна». На розподіл та інтенсивність заморозків, крім атмосферних процесів, великий вплив мають місцеві умови (форми рельєфу, близькість великих водойм і міст, а також фізичні властивості ґрунту). Заморозки призводять до пошкоджень та загибелі рослин;

4.1.1.11. Земельний зсув – зміщення великих мас ґрунту, що викликає ушкодження чи загибель рослин у результаті механічного пошкодження надземної частини рослин або унеможливує своєчасне виконання технологічних операцій під час вирощування сільськогосподарських культур;

4.1.1.12. Земельний або земельно-водний селя – потік ґрунту або муловий (земельно-водний) потік, що відбувається під час рясних опадів у горах і передгір'ях, викликає загибель рослин у результаті механічного впливу на надземні органи рослин шляхом їх виривання, вимивання чи замулювання або унеможливує своєчасне виконання технологічних операцій під час вирощування сільськогосподарських культур;

4.1.1.13. Посуха – тривалий дефіцит опадів при підвищеному температурному режимі у період вегетації, внаслідок чого вичерпуються запаси вологи ґрунту за рахунок випаровування і транспірації, або зимова посуха - припинення подачі води у надземну частину рослини при відсутності на полях снігового покриву і підвищенні температури повітря взимку вдень до 0 °С і вище або при інтенсивній сонячній радіації, коли відбувається посилене випаровування листками вологи та їх засихання внаслідок зневоднення листків, вузлів кущіння, що спричиняє загибель в тому числі внаслідок випирання та видування.

Атмосферна (повітряна) посуха виражається у недостатній кількості опадів, утриманні високої температури повітря на фоні низької вологості повітря (менше 30 (тридцяти) %).

Ґрунтова посуха виражається у висушуванні ґрунту, що приводить до недостатнього забезпечення рослин водою і викликає передчасне пожовтіння та засихання рослин.

Якщо інше не передбачено Договором страхування, подія визнається страховим випадком за ризиком «Посуха» за умови наявності таких обставин:

- 1) відносна вологість повітря вдень становить 30 (тридцять) % і нижче протягом 10 (десяти) і більше днів;
- 2) запаси продуктивної вологи орного шару ґрунту становлять 10 мм і менше у період вегетації;
- 3) запаси продуктивної вологи в метровому шарі ґрунту становлять 30 (тридцять) % і менше від показника найменшої польової вологоємності (НПВ) в будь-яку пору року.

4.1.1.14. **Злива** – сильний дощ, при якому за короткий проміжок часу випадає велика кількість опадів. Інтенсивність опадів (тобто кількість опадів за 1 хвилину) під час зливи може змінюватись від 0,009 мм/хв до 0,5 мм/хв і більше;

4.1.1.15. **Зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню** – зниження рівня води в системах зрошення внаслідок впливу на ці системи природних явищ (землетрусів, зсувів і т.ін.) або протиправних дій третіх осіб, яке унеможливує проведення зрошення, що призводить до ушкодження або загибелі рослин у результаті нестачі вологи;

4.1.1.16. **Епіфітотійний розвиток хвороб рослин** – масове розповсюдження у часі та просторі інфекційних захворювань рослин, яке супроводжується масовим ураженням сільськогосподарських культур або значним зниженням їх продуктивності, що кваліфікується Державною станцією захисту рослин як «Епіфітотія»;

4.1.1.17. **Епіфітотія** – широке вибухоподібне розповсюдження інфекційної хвороби рослин, яке значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу і охоплює весь район, область чи державу.

4.1.1.18. **Епіфітотійне розмноження шкідників рослин** – масове розмноження шкідників рослин, що кваліфікується Державною станцією захисту рослин як «Епіфітотія»;

4.1.1.19. **Лавина** – сніжний обвал, що викликає ушкодження чи загибель рослин у результаті механічного пошкодження надземної частини рослин або унеможливує виконання технологічних операцій під час вирощування сільськогосподарських культур;

4.1.1.20. **Льодова кірка (притерта)** – шар льоду, що утворюється внаслідок чергування відлиг та морозів і щільно прилягає до поверхні ґрунту. Загибель рослин від задухи відбувається при тривалому перебуванні під притертою льодяною кіркою (протягом 30-40 днів та більше) внаслідок порушення газообміну – підвищення концентрації вуглекислого газу, нестачі кисню. Пошкодження рослин від льодяної кірки відбуваються і внаслідок прямої механічної дії – розриву коренів, вузлів кушніння;

4.1.1.21. **Несправжня перезимівля (випадіння рослин озимих культур)** – припинення утворення та розвитку вторинної кореневої системи рослин, що спостерігається під час весняного відростання та пов'язане з нестачею ґрунтової вологи у рослин озимих культур, внаслідок перепадів нічних та денних температур, що спричиняє витрати рослиною пластичних (живильних) речовин.

4.1.1.22. **Повінь, повінь, паводок** – надлишок вологи (рясні опади або інтенсивне танення снігу), що викликає застоювання води на полях і, як наслідок, загибель рослин в результаті порушення газообміну, що також призводить до втрати або повної загибелі врожаю внаслідок неможливості проведення збиральних робіт. Фітопатогенний вплив надлишкової вологості на рослини полягає у тому, що на тих ділянках, де довгий час зберігається волога, починають виникати захворювання, такі як кореневі та стеблові гнилі, що призводять до значного зниження врожайності;

4.1.1.23. **Пилова буря** – перенесення великої кількості пилу внаслідок сильного вітру, що призводить до руйнування поверхневого шару ґрунту, не закріпленого рослинністю. Сильна пилова /піщана/ буря – при швидкості вітру 15 м/с і більше протягом 12 годин і більше. Пилові бурі завдають значних пошкоджень посівам – оголюють кореневу систему рослин, заносять посіви шаром ґрунту або піску, виносять з полів продуктивні шари ґрунту тощо;

4.1.1.24. **Протиправні дії третіх осіб щодо сільськогосподарських культур**, що виражаються у крадіжках, хуліганських діях стосовно рослинницьких насаджень,

зруйнуванні покриттів (несучих конструкцій) теплиць, парників, оранжерей – крадіжка (таємне викрадення) сільськогосподарської продукції з поля (ділянки) сільськогосподарських культур; ушкодженні посівів третіми особами, а також ушкодженні чи викраданні покриттів і несучих конструкцій теплиць, парників, оранжерей, наслідком чого стає ушкодження або знищення посівів чи насаджень сільськогосподарських культур, які вирощуються в закритому ґрунті; інших протиправних діях третіх осіб, передбачених Договором страхування;

4.1.1.25. **Сильна злива** – сильний дощ з кількістю опадів 30 мм і більше за 1 годину і менше, що призводить до пошкодження рослин, викликає полягання, водну ерозію ґрунту, сприяє утворенню ґрунтової кірки;

4.1.1.26. **Смерч** – сильний мікро-масштабний вихор з дуже низьким атмосферним тиском у центральній частині. Швидкості вітру в смерчі досягають 50-100 м/с і більше. Для території України явище рідкісне. Спостерігається, як правило, в теплу пору року, має локальний характер;

4.1.1.27. **Суховій** – вітер із швидкістю більше 5 м/с при відносній вологості повітря 30% і нижче, температурі повітря 25°C і вище, дефіциті вологості повітря 15 мілібарів і більше. Суховій спричиняє зниження продуктивності посівів внаслідок зневоднювання рослин і порушення в них фізіологічних процесів;

4.1.1.28. **Тривалі дощі** – інтенсивні дощі, що випадають безперервно або з незначною перервою протягом доби, інколи декількох діб (2-3) з кількістю опадів 100 мм і більше. Спричиняють перезволоження ґрунту, «стікання» зерна, розповсюдження вторинних захворювань на посівах;

4.1.1.29. **Удар блискавки** – спрямований в наземні об'єкти розряд атмосферної електрики, що викликає займання, ушкодження або повне знищення посівів сільськогосподарських культур;

4.1.1.30. **Шквал** – різке короткочасне підсилення швидкості вітру під час грози або перед грозою. Максимальна швидкість вітру при шквалах може перевищувати 40 м/с;

4.1.1.31. **Ожеледь** - шар льоду на поверхні ґрунту (притерта льодяна кірка) або снігового покриву (висяча льодяна кірка), що утворюється в результаті сонячної радіації, глибоких відлиг, які змінюються на мороз, опадів або туману в холодний період року і викликають загибель рослин в результаті механічної дії (розрив вегетативних органів, кореневої системи), а також в результаті порушення процесів газообміну рослин;

4.1.1.32. **Пожежа** – вогонь, що виник поза місцем, спеціально призначеним для його розведення і підтримки, або поширився за його межі і здатний поширюватися самостійно, в тому числі: висока температура, задимлення, виділення сажі і кіптяви в результаті пожежі (або тління) незалежно від місця виникнення пожежі та виділення корозійного газу.

У разі настання страхового випадку за ризиком «Пожежа» також підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі (загибелі або пошкодження при страхуванні майбутнього врожаю) культур в результаті здійснення необхідних та доцільних заходів з гасіння пожежі чи запобігання поширенню пожежі, в тому числі збитки, завдані засобами пожежогасіння, незалежно від місця виникнення пожежі;

4.1.2. Щодо тварин:

4.1.2.1. **Хвороби:**

4.1.2.2. Інфекційні (хвороби, що виникають внаслідок зараження живими збудниками (вірусами, патогенними білками-пріонами, бактеріями, рикетсіями,

найпростішими грибами, мікоплазмами, іншими патогенними мікробами) і передаються від заражених тварин здоровим);

4.1.2.2.1. Інвазійні (хвороби, збудниками яких є тваринні організми, такі як найпростіші, гельмінти та інші паразити);

4.1.2.2.2. Неінфекційні.

4.1.2.3. Пожежа, стихійне явище:

4.1.2.2.1. Удар блискавки – спрямований в наземні об'єкти розряд атмосферної електрики, що викликає загибель застрахованих тварин;

4.1.2.2.2. Смерч згідно з пунктом 4.1.1.26 Правил;

4.1.2.2.3. Шквал згідно з пунктом 4.1.1.30 Правил;

4.1.2.2.4. Сильний вітер (буря, ураган) – дуже сильний вітер швидкість якого становить від 14 м/сек (від 7 балів за шкалою Бофорта) з максимальною швидкістю 25 м/с, у високогір'ї Карпат і гірському районі Криму – 40 м/с і більше;

4.1.2.2.5. Інші стихійні явища, передбачені Договором страхування.

4.1.2.2.6. Пожежа – вогонь, що виник поза місцем, спеціально призначеним для його розведення і підтримки, або поширився за його межі і здатний поширюватися самостійно, внаслідок удару блискавки, аварії електромережі, вибуху, інших подій, передбачених Договором страхування.

За ризиком «Пожежа» також підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі тварин через отруєння продуктами горіння, а також загибель в результаті здійснення необхідних та доцільних заходів з гасіння пожежі чи запобігання поширенню пожежі і засобами пожежогасіння, що застосовуються з метою попередження пожежі, якщо це передбачено Договором страхування.

4.1.2.4. Нещасний випадок, в тому числі:

4.1.2.4.1. Вибух;

4.1.2.4.2. Дія електричного струму;

4.1.2.4.3. Утоплення;

4.1.2.4.4. Попадання під рухомий транспорт;

4.1.2.4.5. Удушення;

4.1.2.4.6. Напад звірів або бродячих собак;

4.1.2.4.7. Отруєння отруйними травами або речовинами, окрім отруєння продуктами горіння;

4.1.2.4.8. Сонячний або тепловий удар;

4.1.2.4.9. Замерзання;

4.1.2.4.10. Укус змій або отруйних комах;

4.1.2.4.11. Травматичне ушкодження;

4.1.2.4.12. Падіння тварини в яму, ущелину тощо;

4.1.2.4.13. Інші нещасні випадки, передбачені Договором страхування.

4.1.2.5. **Епізоотія** – широке поширення заразної хвороби тварин за короткий проміжок часу, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на відповідній території, кваліфіковане підрозділом державної ветеринарної медицини як «епізоотія» (надзвичайні епізоотичні обставини).

4.1.2.6. **Протиправні дії третіх осіб**, у т. ч. незаконне заволодіння твариною внаслідок крадіжки, розбою; биття тварини тощо.

4.1.3. Інший ризик зовнішнього або внутрішнього впливу на застраховані культури та тварини, належним чином зазначений у Договорі страхування, який не відноситься до виключень зі страхових випадків та обмежень страхування згідно з розділом 5 Правил та (або) Договором страхування.

4.2. За згодою Страховика і Страхувальника у Договорі страхування можуть бути передбачені інші ніж зазначені у пункті 4.1 Правил кількісні і якісні показники, що визначають тлумачення ризиків стихійних явищ, на випадок настання яких укладається Договір страхування.

4.3. Факт настання події, зазначеної у пункті 4.1 Правил, визначається компетентними органами: Українським гідрометеорологічним центром (УГМЦ), Державним пожежним наглядом, Державною інспекцією захисту рослин, підрозділом Національної поліції України, Державною Службою України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС) тощо.

4.4. Страховим випадком при страхуванні сільськогосподарської продукції є настання певної події, передбаченої Договором страхування, внаслідок якої відбулася загибель, втрата посівів (посадок), загибель, втрата, вимушений забій, знищення, травматичне пошкодження або захворювання сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів, недобір, недоотримання тваринницької продукції, продукції бджільництва, загибель, недобір, недоотримання врожаю та з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

4.5. Подія, зазначена у пункті 4.4 Правил вважається страховим випадком, якщо є прямий, безпосередній зв'язок між настанням події (страхового ризику), зазначеного у Договорі страхування, і виникнення у Страхувальника (Вигодонабувача) збитків.

4.6. У Договорі страхування може бути встановлено ліміти відповідальності (в межах страхової суми) Страховика на відшкодування Страхувальникові (Вигодонабувачеві) витрат щодо запобігання або зменшення розміру збитків.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Страховик не виплачує страхове відшкодування у разі пошкодження, знищення, втрати посівів (насаджень), врожаю культур або загибелі (втрати, вимушеного забою, травматичного пошкодження, захворювання), розладу здоров'я застрахованих тварин внаслідок:

5.1.1. Забруднення й зараження навколишнього середовища;

5.1.2. Застосування атомної зброї, впливу ядерного вибуху, проникаючої радіації, радіоактивного зараження будь-яким ядерним паливом або відходами в результаті згоряння ядерного палива (у цьому виключенні мається на увазі процес ядерного розпаду, що самопідтримується);

5.1.3. Війни з зовнішнім ворогом або громадянської війни, воєнних дій будь-якого характеру (незалежно від того чи був оголошений стан війни), у тому числі, інтервенції, нападів зовнішнього ворога, збройних конфліктів, збройного повстання, захоплення державної влади військовими або будь-якими іншими особами, узурпації влади, введення воєнного стану та/або пов'язаних із цим грабежів і мародерства;

5.1.4. Масового безладдя, бунту, заколоту, страйку, локауту, революції;

5.1.5. Прямих та (або) опосередкованих наслідків терористичних актів та антитерористичних операцій, що проводяться;

5.1.6. Конфіскації, націоналізації, реквізиції, знищення або пошкодження майна за наказом будь-якого уряду, органів державної влади або місцевого самоврядування, військової влади, у тому числі самопроголошених, або внаслідок дії будь-якого закону;

5.1.7. Будь-яких військових маневрів, навчань або інших військових заходів та (або) їхніх наслідків, дії мін, торпед, бомб та (або) інших знарядь війни, вибухових речовин;

5.1.8. Події, не передбаченої Договором страхування як страховий випадок;

5.1.9. Події, що сталася до початку дії Договору страхування, але була виявлена після початку його дії, а також якщо збиток завданий після закінчення строку дії Договору страхування;

5.1.10. Обставин, про які Страхувальник знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів, щоб запобігти настанню страхового випадку;

5.1.11. Події, що сталася поза зазначеним місцем дії Договору страхування;

5.1.12. Необережності Страхувальника (Вигодонабувача), їхніх працівників, представників, членів їхніх сімей або осіб, які діяли за їхнім дорученням. Під необережністю розуміється, що особа:

5.1.12.1. Передбачала можливість настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), але легковажно розраховувала на те, що вони не настануть;

5.1.12.2. Не передбачала можливості настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), хоча повинна була та мала таку можливість.

Факт необережності встановлюється на підставі обвинувального вироку суду, висновку компетентних органів або відповідно до умов Договору страхування;

5.1.13. Пошкодження або знищення рослин, стосовно яких укладений Договір страхування, в результаті впливу атмосферних опадів та (або) погодних умов, якщо такі умови не відповідають визначенню стихійних явищ у Правилах та (або) Договорі страхування;

5.1.14. Виходу з ладу систем нагрівання повітря або перерви в постачанні газом, водою або електроенергією, якщо зазначені системи не вийшли з ладу в результаті настання страхового випадку;

5.1.15. Порушення Страхувальником (Вигодонабувачем) вимог технології вирощування в тому числі використання нерайонованих і несертифікованих сортів, гібридів насіння і посадкового матеріалу, санітарних, ветеринарних або інших вимог, правил і нормативів;

5.1.16. Відсутності організації належної охорони та забезпечення збереження зібраного врожаю до його оприбуткування.

5.2. Не підлягають відшкодуванню моральна шкода, неустойки, штрафи, пені та інші стягнення, упущена вигода, платежі з відшкодування збитків третім особам будь-якого виду та інші непрямі збитки.

5.3. При укладенні Договору страхування можуть передбачатися додатково інші особливі виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству України, Правилам і зазначені у Договорі страхування.

5.4. Окремі виключення із перерахованих у пунктах 5.1 – 5.2 Правил можуть не застосовуватися при укладенні Договору страхування.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОЇ СУМИ, СТРАХОВОГО ТАРИФУ, СТРАХОВОГО ПЛАТЕЖУ ТА ФРАНШИЗИ

6.1. Розмір страхової суми визначається для кожної культури, групи тварин або окремої тварини стосовно яких укладений Договір страхування, за домовленістю між Страховиком і Страхувальником на момент укладення Договору страхування або внесення змін до нього і зазначається в Договорі страхування.

6.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, страхова сума встановлюється:

6.2.1. При страхуванні врожаю культур – у розмірі страхової вартості врожаю з площі культури, що приймається на страхування, помноженої на рівень страхового покриття;

6.2.2. При страхуванні посівів (насаджень) культури – у розмірі затрат на вирощування (виробництво) культури, або у розмірі балансової вартості, на підставі інвентарних карток обліку насаджень цієї культури або середньої вартості аналогічних насаджень на одному гектарі, що склалась у відповідному районі чи регіоні помноженої на рівень страхового покриття.

Затрати на вирощування (виробництво) культури можуть визначатись на підставі фактичних затрат, планових затрат передбачених технологією вирощування культури господарства на посів (висаджування) та вирощування сільгоспкультури, визначених на підставі даних технологічної карти, плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), бухгалтерських документів тощо;

6.2.3. При страхуванні тварин – у розмірі, що не перевищує дійсної вартості тварини на момент укладання Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

6.3. Якщо страхова сума є меншою вартості сільськогосподарської продукції, стосовно якої укладений Договір страхування, Страховик при настанні страхового випадку зобов'язаний відшкодувати Страхувальнику (Вигодонабувачу) зазначені збитки пропорційно відношенню страхової суми, встановленої для такої сільськогосподарської продукції в Договорі страхування, до вартості сільськогосподарської продукції, якщо це передбачено Договором страхування.

6.4. Якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена виплата страхового відшкодування, то з дати настання страхового випадку Страховик несе зобов'язання з виплати страхового відшкодування за Договором страхування тільки в межах різниці між страховою сумою за Договором страхування та сумою виплаченого Страхувальнику (Вигодонабувачу) страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.5. Страховик має зобов'язання за ризиками, визначеними у Договорі страхування, у межах відповідної страхової суми та (або) лімітів відповідальності, зазначених в Договорі страхування. Загальна сума страхових відшкодувань не може перевищувати страхової суми та (або) лімітів відповідальності, встановлених в Договорі страхування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

6.6. Протягом строку дії Договору страхування за заявою Страхувальника може бути збільшений розмір страхової суми в межах вартості тварин, посівів (насаджень, врожаю) культури. При цьому Страхувальник зобов'язаний сплатити додатковий страховий платіж.

6.7. Страхові тарифи встановлюються у відсотках від страхової суми. Базові страхові тарифи наведені у додатку 2 до Правил.

6.8. Конкретний розмір страхового тарифу визначається при укладенні Договору страхування залежно від прийнятих на страхування ризиків, розміру страхової суми, лімітів

відповідальності, строку дії Договору страхування, розміру франшизи, місця дії Договору страхування та інших чинників залежно від конкретних умов страхування, а також з урахуванням виду тварини, культури, агрокліматичних умов ділянки, на якій вирощується культура, та інших суттєвих в кожному конкретному випадку чинників, що впливають на ймовірність настання страхових випадків.

6.9. Страховий платіж за Договором страхування визначається, виходячи з розмірів страхової суми та страхового тарифу з урахуванням підвищувальних і понижувальних коефіцієнтів, наведених у додатку 2 до Правил страхування.

6.10. Страхувальник сплачує Страховикові страховий платіж як плату за страхування згідно з умовами Договору страхування.

6.11. Страховий платіж сплачується шляхом перерахування коштів на поточний рахунок Страховика (його представника), якщо інше не передбачене Договором страхування.

6.12. Страхувальник згідно з укладеним Договором страхування має право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник-нерезидент – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

6.13. Розмір страхового платежу, порядок та строки його сплати зазначаються у Договорі страхування.

6.14. Зазначений у Договорі страхування страховий платіж може сплачуватися одноразово, частинами або окремими платежами за визначені в Договорі страхування періоди страхування.

6.15. Якщо Договором страхування передбачена сплата страхового платежу частинами або окремо за кожен період страхування, з яких складається строк дії Договору страхування, у разі настання страхового випадку до повної сплати Страхувальником страхового платежу за Договором страхування, Сторонами може бути передбачено, що настає строк сплати несплаченого страхового платежу за один, кілька чи всі чергові періоди страхування (сплати однієї, кількох або усіх несплачених частин страхового платежу).

Строк сплати несплаченого Страхувальником страхового платежу становить 10 (десять) робочих днів, та починається з дня наступного за днем настання події, що може бути визнана страховим випадком, якщо інше не передбачене Договором страхування.

6.16. Якщо Страхувальник не сплатив страховий платіж (частину страхового платежу) у визначені у пункті 6.15 Правил страхування та/або Договором страхування строки та обсязі, Страховик має право, якщо це передбачено умовами Договору страхування:

6.16.1. Зменшити розмір страхового відшкодування на суму одного або декількох несплачених страхових платежів (частин страхового платежу), або

6.16.2. Відкласти виплату страхового відшкодування на строк до 20 (двадцяти) робочих днів з дня зарахування страхового платежу (його частини) у передбаченому пунктом 6.15 Правил страхування та/або Договором страхування розмірі на поточний рахунок Страховика (або на інший строк, передбачений Договором страхування).

6.17. Якщо Страховик скористався правом, передбаченим п. 6.16 Правил страхування, він повинен повідомити про прийняте рішення Страхувальника.

6.18. Договором страхування може бути встановлена умовна або безумовна франшиза у відсотках або абсолютній грошовій величині:

6.18.1. Безумовна франшиза вираховується при визначенні суми страхового відшкодування при настанні кожного та будь-якого страхового випадку;

6.18.2. Умовна франшиза не вираховується при визначенні суми страхового відшкодування, якщо розмір збитку перевищує величину умовної франшизи, встановленої Договором страхування. Якщо розмір збитку дорівнює або менший за величину умовної франшизи, встановленої у Договорі страхування, виплата страхового відшкодування не здійснюється.

6.19. Розмір та вид франшизи зазначається у Договорі страхування.

6.20. За згодою Сторін може встановлюватися загальна франшиза за Договором страхування, окрема франшиза за кожною твариною, культурою стосовно якої укладається Договір страхування, страховим ризиком тощо.

6.21. Якщо протягом строку дії Договору страхування сталися кілька страхових випадків, розмір франшизи вираховується при визначенні страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Строк та місце (територія) дії Договору страхування встановлюються за згодою Сторін і зазначаються в Договорі страхування.

7.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу або першої його частини, якщо інше не передбачене Договором страхування.

7.3. Погоджений Сторонами строк дії Договору страхування зазначається у Договорі страхування. При цьому він не повинен бути більшим ніж 1 (один) рік або для сільськогосподарської культури - один сезон (цикл) вирощування культури. Дати початку та закінчення строку дії Договору страхування зазначаються у ньому.

7.4. Дія Договору страхування закінчується о 24 годині 00 хвилин (за київським часом) дати, визначеної в Договорі страхування як дата закінчення строку дії Договору страхування.

7.5. Якщо інше не передбачене Договором страхування, страховий захист посівів (насаджень) сільськогосподарської культури закінчується не пізніше дати відновлення весняної вегетації посівів озимих сільськогосподарських культур, стосовно яких укладений Договір, у відповідній області (регіоні), але не пізніше дати закінчення дії Договору страхування, в залежності від того, яка подія настане раніше.

7.6. Якщо інше не передбачене Договором страхування, страховий захист врожаю сільськогосподарської культури припиняється в день закінчення у господарстві його збирання, але не пізніше дати закінчення дії Договору страхування, в залежності від того, яка подія настане раніше.

7.7. Місцем (територією) дії Договору страхування є місце вирощування культури, зазначене в Договорі страхування.

8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Для укладення Договору страхування Страхувальник надає Страховикові письмову заяву про страхування за формою, встановленою Страховиком, або за домовленістю із Страховиком іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування. Заява повинна бути заповнена розбірливо, не припускаючи подвійного тлумачення, і включати у собі усі необхідні для Страховика відомості про предмет Договору страхування та обставини, що мають істотне значення для оцінення ступеня страхового ризику.

8.2. Страхувальник несе відповідальність за повноту та достовірність зазначених ним у заяві даних. Запитання Страховика, включені до заяви про страхування разом із відповідями Страхувальника становлять інформацію, що має істотне значення для укладення Договору страхування та оцінення ступеня страхового ризику. У разі надання неправдивої інформації або ненадання (приховування) інформації, яка має істотне значення для оцінення ступеня страхового ризику, Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

8.3. Подання заяви не зобов'язує Страховика та Страхувальника укласти Договір страхування.

8.4. Страхувальник повинен повідомити Страховика про всі чинні договори страхування щодо предмета Договору страхування з іншими страховиками, а також надати інформацію про страхові випадки, які сталися з предметом Договору страхування, до моменту укладення Договору страхування.

8.5. При укладенні Договору страхування Страховик має право вимагати від Страхувальника надати:

8.5.1. Можливість обстежити тварини, культури, щодо яких укладається Договір страхування;

8.5.2. Карту-схему площі посіву (висаджування) та вирощування культури;

8.5.3. Необхідні документи для визначення розміру страхової суми, зокрема:

8.5.3.1. Розрахунок вартості посівів (насаджень, врожаю) культури, стосовно якої укладається Договір страхування;

8.5.3.2. Бухгалтерські документи, що засвідчують вартість, середній рівень врожайності за останні три-п'ять років, планові та фактичні витрати, а також витрати наступних періодів на вирощування культури на визначеній в Договорі страхування площі;

8.5.3.3. Довідка (витяг) з плану розвитку господарства (бізнес-плану);

8.5.3.4. Довідка про фінансовий стан Страхувальника тощо.

8.5.4. Документи, що підтверджують наявність майнових інтересів щодо предмета Договору страхування у Страхувальника;

8.5.5. Документ, що дозволяє ідентифікувати особу Страхувальника та діючого від його імені представника;

8.5.6. Довіреність або інший документ, який засвідчує наявність та обсяг повноважень представника Страхувальника;

8.5.7. Інші необхідні в конкретному випадку документи для укладення Договору страхування та оцінення ступеня страхового ризику, перелік яких встановлюється при укладенні Договору страхування.

8.6. У разі надання Страхувальником письмової заяви про страхування на підставі зазначених у ній даних Страховик приймає рішення про укладення Договору страхування. У разі укладення Договору страхування заява Страхувальника стає невід'ємною частиною Договору страхування.

8.7. Договір страхування укладається між Страхувальником та Страховиком в письмовій або прирівняній до неї згідно з чинним законодавством України формі. Факт укладення Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

8.8. При укладенні Договору страхування Сторони можуть домовитися про таке:

8.8.1. Конкретизувати окремі положення Правил страхування;

8.8.2. Доповнити Договір страхування умовами, які в Правилах страхування не врегульовані, якщо такі доповнення не суперечать чинному законодавству України та Правилам страхування.

8.9. У разі виявлення розбіжностей між положеннями Договору страхування та Правилами страхування, пріоритетними визнаються ті, що передбачені Договором страхування.

8.10. Якщо інше не передбачене Договором страхування, всі заяви і повідомлення, передбачені Договором страхування, будуть вважатися зробленими належним чином, тільки якщо вони здійснені у письмовій формі та надіслані рекомендованим листом, кур'єром або вручені особисто із зазначеними в ньому адресами Сторін. Датою отримання таких повідомлень буде вважатися дата їх особистого вручення або дата, зазначена на поштовому штемпелі відділу зв'язку одержувача.

Договором страхування може бути передбачене надання зазначених заяв та повідомлень в електронному вигляді.

8.11. Страховик має право відмовитися від укладення Договору страхування без пояснення причин Страхувальникові.

9. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Сторони зобов'язані дотримуватися умов Договору страхування та Правил страхування.

9.2. **Страховик зобов'язаний:**

9.2.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

9.2.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування;

9.2.3. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

9.2.4. Прийняти рішення про здійснення виплати страхового відшкодування або аргументовано відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування після отримання від Страхувальника документів, що підтверджують факт, обставини, причини настання страхового випадку, розмір завданого внаслідок страхового випадку збитку, та інших документів, передбачених Правилами та (або) Договором страхування;

9.2.5. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Правилами та (або) Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати одержувачу страхового відшкодування неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

9.2.6. Відшкодувати витрати, зазані Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення розміру збитку, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

9.2.7. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили ступінь страхового ризику, або збільшення вартості тварин, культур, стосовно яких укладений Договір страхування, або збільшення ступеня страхового ризику, протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання відповідної заяви Страхувальника, якщо інший строк не

передбачений Договором страхування, переукласти Договір страхування, внести зміни до умов Договору страхування, припинити його дію;

9.2.8. При настанні страхового випадку протягом 5 (п'яти) робочих днів, якщо інше не передбачене Договором страхування, з дня одержання від Страхувальника письмового повідомлення про подію, що може бути визнана страховим випадком, направити свого представника для проведення огляду постраждалих культур (загиблих, хворих тварин).

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. При укладенні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінення ступеня страхового ризику, і надалі, в строк, передбачений Правилами та (або) Договором страхування, інформувати Страховика про будь-яке зміння ступеня страхового ризику;

9.3.2. При укладенні Договору страхування або внесенні змін до умов Договору страхування, а також у будь-який час протягом строку дії Договору страхування на вимогу Страховика надати можливість представнику Страховика провести огляд тварин, культур, щодо яких укладається Договір страхування, з'ясувати умови утримання тварин, посіву (висаджування) та (або) вирощування культур, а також переглянути документи, що стосуються процесу технології вирощування та (або) документи, на підставі яких згідно з пунктом 6.2 Правил встановлюється страхова сума;

9.3.3. Сплачувати страхові платежі в розмірах і у строки, передбачені умовами Договору страхування;

9.3.4. Вживати всіх можливих заходів та дій, в тому числі рекомендованих Страховиком або компетентними органами, з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком;

9.3.5. Дотримуватися правил і норм техніки безпеки, пожежної та вибухобезпеки, вимог відповідних державних органів нагляду, правил утримання тварин – при страхуванні тварин, і вимог технології вирощування стосовно посіву (висадження), вирощування та збирання врожаю культур;

9.3.6. Повідомити Страховика протягом 2 (двох) робочих днів про загибель (втрату, пошкодження) застрахованих посівів (посадок), загибель (недобір, недоотримання) застрахованого врожаю, продукції бджільництва, загибель (втрату, вимушений забій, травматичне пошкодження або захворювання) застрахованих тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів і тваринницької продукції, а також будь-якої події, що має прямий вплив на стан тварин, культур, стосовно яких укладений Договір страхування, та (або) побічну причетність до розміру можливого збитку, якщо це передбачено Договором страхування;

9.3.7. При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета Договору страхування;

9.3.8. Повідомити Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком, в строк, передбачений підпунктом 11.1.5 Правил та (або) Договором страхування, та діяти згідно з умовами, визначеними у розділі 11 Правил, якщо інше не передбачене Договором страхування;

9.3.9. За письмовим зверненням Страховика, у разі розгляду обставин події, яка може бути визнана страховим випадком, в суді видати Страховикові довіреність на право представляти інтереси Страхувальника при розгляді такої справи, якщо це передбачено Договором страхування;

9.3.10. При страхуванні культур - здійснювати пересівання (підсівання, досаджування), збирання врожаю культури, стосовно якої укладений Договір страхування, або відмовитися від збирання врожаю культури після отримання погодження на це Страховика;

9.3.11. Сповідати Страховика протягом 3 (трьох) робочих днів про всі випадки одержання компенсації (відшкодування завданих збитків) або повернення викраденої сільськогосподарської продукції, в тому числі після здійснення виплати страхового відшкодування, та повернути Страховикові протягом 30 (тридцяти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) отримане страхове відшкодування (чи його відповідну частину) та відшкодувати витрати Страховика на проведення розслідування та експертизи з метою визначення розміру завданого збитку (частину витрат на експертизу, що відповідає співвідношенню частини страхового відшкодування, яка підлягає поверненню Страховикові, і суми виплаченого страхового відшкодування за цим страховим випадком);

9.3.12. Якщо після здійснення виплати страхового відшкодування за Договором страхування виявиться така обставина, що за Договором страхування, Правилами страхування або чинним законодавством України повністю чи частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на отримання страхового відшкодування, повернути Страховику виплачене страхове відшкодування протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня отримання відповідної вимоги від Страховика, якщо інший строк не передбачений Договором страхування;

9.3.13. Дотримуватися конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передавання інформації, що є комерційною таємницею Страховика, іншим особам, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

9.3.14. На письмову вимогу Страховика, а також на виконання вимог чинного законодавства України у сфері регулювання протидії та запобігання легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, при укладенні Договору страхування, сплаті страхового платежу або при здійсненні виплати страхового відшкодування та в інших випадках, передбачених чинним законодавством України, документи, що дозволяють ідентифікувати Страхувальника.

9.4. Страховик має право:

9.4.1. Перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації, документацію, що стосується предмета Договору страхування, виконання Страхувальником (Вигодонабувачем) умов Договору страхування та Правил, а також вимагати надання додаткових документів, що мають значення для оцінення ступеня страхового ризику, при укладенні Договору страхування і у будь-який момент строку його дії;

9.4.2. При укладенні та у будь-який час протягом строку дії Договору страхування оглядати в присутності Страхувальника (його представника) тварини, культури, стосовно яких укладається Договір страхування, з'ясовувати умови утримання тварин, посіву (висадження) і вирощування, збирання і зберігання врожаю культур, дотримання правил і норм техніки безпеки, пожежної та вибухобезпеки, вимог відповідних органів нагляду (за умови попереднього погодження зі Страхувальником часу та місця такого огляду);

9.4.3. Брати участь у заходах, спрямованих на запобігання та зменшення розміру завданого збитку; за власною ініціативою і за власні кошти (самостійно або з залученням експертів) з'ясовувати причини та обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком, вимагати від Страхувальника надання інформації, необхідної для

встановлення факту та обставин настання страхового випадку або розміру страхового відшкодування, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею; розпочати огляд місця події, що може бути визнана страховим випадком, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання такої події. Зазначені дії Страховика не є підставою для визнання Страховиком події страховим випадком;

9.4.4.Робити запити про відомості, пов'язані з настанням події, яка за умовами Договору страхування може бути визнана страховим випадком, до компетентних органів, підприємств, установ і організацій, що можуть володіти інформацією про обставини настання події, з питань, пов'язаних із розслідуванням причин, обставин і визначенням розміру завданого збитку;

9.4.5.Відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо для цього виникнуть підстави, передбачені Договором страхування, Правилами та (або) чинним законодавством України;

9.4.6.Якщо відповідно до умов Договору страхування страховий платіж сплачується частинами (кількома платежами за окремі періоди страхування), зменшити розмір страхового відшкодування на суму однієї, кількох або всіх несплачених частин страхового платежу (несплачених страхових платежів за один, кілька або всі періоди страхування) або відкласти виплату страхового відшкодування відповідно до пункту 6.16 Правил страхування, якщо це передбачено Договором страхування;

9.4.7.Ініціювати внесення змін та (або) доповнень до умов Договору страхування, дострокове припинення дії Договору страхування з письмовим повідомленням Страхувальника про причини прийняття такого рішення;

9.4.8.Вимагати від Страхувальника повернення отриманого (в тому числі Вигодонабувачем) страхового відшкодування (повністю або частково), якщо протягом строку позовної давності, встановленого чинним законодавством України, стануть відомі нові обставини настання страхового випадку, що позбавляють одержувача страхового відшкодування на підставі умов Договору страхування права на одержання страхового відшкодування (повністю або частково);

9.4.9.Відмовити Страхувальнику в укладенні Договору страхування без пояснення причини відмови.

9.5. Страхувальник має право:

9.5.1.На одержання від Страховика інформації, передбаченої умовами Договору страхування;

9.5.2.На отримання суми страхового відшкодування при настанні страхового випадку на умовах Правил та (або) Договору страхування;

9.5.3.При укладенні Договору страхування призначити Вигодонабувачів, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

9.5.4.У разі незгоди з результатами експертизи пошкоджених або загиблих тварин, посівів (насаджень, врожаю) культури внаслідок настання страхового випадку, вартість якої була оплачена Страховиком, організувати за власний рахунок проведення повторної експертизи незалежною спеціалізованою організацією;

9.5.5.Оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика здійснити виплату страхового відшкодування та (або) його розмір;

9.5.6.Отримати дублікат Договору страхування (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва) у разі втрати його оригіналу протягом періоду дії Договору страхування

(страхового поліса, сертифіката, свідоцтва), для чого потрібно звернутися до Страховика з письмовою заявою про видавання дубліката. Після цього втрачений примірник вважається недійсним, і виплати страхового відшкодування згідно з втраченим примірником не здійснюються;

9.5.7. Ініціювати внесення змін та (або) доповнень до умов Договору страхування, дострокове припинення дії Договору страхування за умови письмового повідомлення Страховика про причини прийняття такого рішення.

9.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Сторін, які не суперечать умовам Правил страхування та чинного законодавства України.

10. ЗМІНЕННЯ УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНЕННЯ СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ

10.1. Зміни та доповнення до умов Договору страхування протягом періоду його дії вносяться за взаємною згодою Сторін на підставі письмової заяви однієї зі Сторін шляхом укладення додаткового договору до Договору страхування або переукладення Договору страхування протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання заяви іншою Стороною, якщо інше не передбачене Договором страхування.

10.2. Додатковий договір є невід'ємною частиною Договору страхування й складається у відповідності до кількості примірників Договору страхування.

10.3. Якщо будь-яка зі Сторін Договору страхування не згодна на внесення змін до умов Договору страхування, в той же строк вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

10.4. З моменту отримання заяви однією зі Сторін до моменту прийняття рішення про внесення змін або про припинення дії Договору страхування продовжує діяти на попередніх умовах, якщо інше не передбачене Договором страхування.

10.5. За Правилами страхування обставинами, що мають істотне значення для оцінення ступеня страхового ризику, вважаються:

10.5.1. Обставини, відомості щодо яких, повідомлені Страхувальником у заяві про страхування та (або) зазначені у Договорі страхування;

10.5.2. Факти завдання збитків Страхувальнику, причиною яких були події, аналогічні подіям, на випадок настання яких укладається Договір страхування, що виникали до укладення Договору страхування та (або) під час його дії;

10.5.3. Факт демонтажу, відключення, змінення системи пожежної безпеки конструкцій захищеного ґрунту.

10.6. Обставинами, що мають істотне значення для оцінення ступеня страхового ризику, вважаються також обставини, які змінилися настільки, що, якби вони були відомі при укладенні Договору страхування, то Договір страхування взагалі не був би укладений Страховиком чи був би укладений на умовах, що значно б відрізнялися.

10.7. Договором страхування можуть бути передбачені інші обставини, що мають істотне значення для оцінення ступеня страхового ризику.

10.8. Якщо змінення обставин, що відповідно до пунктів 10.5 – 10.7 Правил впливають на оцінення ступеня страхового ризику, залежить від Страхувальника, останній не має права

розпочинати або виконувати будь-які дії, що ведуть до змінення цих обставин, без погодження зі Страховиком.

10.9. Факт настання події, яку може бути визнано страховим випадком, також є подією, що змінює страховий ризик (ступінь страхового ризику).

10.10. Протягом строку дії Договору Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі важливі змінення ступеня страхового ризику негайно, але не пізніше ніж:

10.10.1. За 2 (два) робочі дні до змінення обставин, що відповідно до пунктів 10.5 – 10.7 Правил впливають на оцінення ступеня страхового ризику, якщо змінення таких обставин залежить від Страхувальника, якщо інший строк не передбачений Договором страхування;

10.10.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки це стане йому відомо, якщо Страхувальник не може вплинути на такі обставини та дізнається про них лише після їх настання, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

10.11. Після отримання від Страхувальника заяви про змінення ступеня страхового ризику Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, оцінює вплив нових обставин на ступінь страхового ризику та приймає рішення про необхідність внесення змін до умов Договору страхування, про дострокове припинення його дії або про продовження дії Договору на попередніх умовах.

10.12. У разі збільшення ступеня страхового ризику та прийняття Страховиком рішення про необхідність внесення змін до Договору страхування вносяться зміни шляхом укладення додаткового договору або він переукладається з урахуванням зазначених змін протягом 5 (п'яти) робочих днів після прийняття такого рішення, якщо інший строк не передбачений Договором страхування. У цьому випадку Страховик має право на отримання від Страхувальника додаткового страхового платежу.

10.13. Якщо ступінь страхового ризику збільшиться і Страхувальник не повідомить про це Страховика та (або) не сплатить (сплатить у неповному обсязі) додатковий страховий платіж протягом строку, встановленого в додатковому договорі, то при настанні страхового випадку внаслідок обставин, які вплинули на збільшення ступеня страхового ризику, або при збільшенні розміру збитку внаслідок обставин, що вплинули на збільшення ступеня страхового ризику, Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування за цим випадком або зменшити на 50 % розмір страхового відшкодування.

10.14. Страховик має право достроково припинити дію Договору страхування на підставі невиконання Страхувальником умов Договору страхування, в тому числі, якщо йому стало відомо про порушення Страхувальником (Вигодонабувачем) вимог технології вирощування культур, стосовно яких укладений Договір страхування, збирання і зберігання їх врожаю, правил і норм техніки безпеки, пожежної та вибухобезпеки, вимог відповідних державних органів нагляду, або про те, що такі порушення здійснюються з відома Страхувальника (Вигодонабувача), якщо це передбачено умовами Договору страхування.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. У разі настання події, передбаченої пунктом 4.1 цих Правил та Договором страхування, яка призвела до завдання збитків і може бути кваліфікована як страховий випадок, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

11.1.1. Вжити всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків, збереження тварин, посівів (насаджень) культур, стосовно яких укладений Договір страхування, їх врожаю та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, з'ясування характеру та обставин настання події, що стала причиною збитків, а також забезпечення можливості пред'явлення Страховиком права вимоги до відповідальних осіб;

11.1.2. У найкоротший строк з моменту, коли Страхувальнику стало відомо або повинно було стати відомо про подію, яку може бути визнано страховим випадком, (але не пізніше ніж протягом 15 хв, у разі настання події за ризиком «пожежа», та не пізніше ніж протягом 24 годин за іншими ризиками, якщо інший строк не передбачений Договором страхування), повідомити відповідні компетентні державні органи, звернення до яких передбачене чинним законодавством України, і викликати на місце події їхніх представників, дочекатися їх і отримати від них документи, що підтверджують факт, час і обставини настання події, зокрема: підрозділу Національної поліції України, ДСНС, Державної станції захисту рослин, служби ветеринарної медицини тощо;

11.1.3. До прибуття представників компетентних державних органів та установ згідно з підпунктом 11.1.2 Правил, не змінювати картину події, за винятком лише дій з рятування людей, майна або запобігання надзвичайним ситуаціям;

11.1.4. У разі неприбуття в строк, передбачений Договором страхування, представників органів, зазначених у підпункті 11.1.2 Правил, на місце події звернутися до територіального відділення компетентного державного органу, яке сповіщалося про подію, для отримання довідки, що підтверджує факт і час звернення;

11.1.5. Протягом 2 (двох) робочих днів з моменту, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до розділу 4 Правил та Договору страхування може бути визнано страховим випадком, повідомити Страховика про цю подію у спосіб, як це зазначено у Договорі страхування;

11.1.6. Зберігати протягом 5 (п'яти) робочих днів після повідомлення Страховика про подію, яку може бути визнано страховим випадком (якщо інший строк не передбачений Договором страхування), до прибуття представника Страховика загиблі тварини, пошкоджені культури, їх залишки, місце події, оточуючі предмети у вигляді, у якому вони залишилися після події, якщо Страхувальник не вживає інших заходів для запобігання подальшому збитку або за приписом компетентних державних органів, що проводять розслідування на місці події, або за згодою Страховика, і надалі погоджувати всі свої дії з усунення наслідків події зі Страховиком;

11.1.7. Виконувати рекомендації Страховика щодо дій у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком;

11.1.8. Забезпечити представникові Страховика можливість безперешкодного огляду місця події, що може бути визнана страховим випадком, у строки, передбачені підпунктом 11.1.6 Правил, з'ясування причин та обставин настання події, розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку. Представник Страховика разом зі Страхувальником або його представником має право почати огляд місця події, не очікуючи офіційного повідомлення Страхувальника про настання події. Якщо Страхувальник або його представник відмовляють йому в цій можливості, то Страховик вправі відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування;

11.1.9. Повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що має відношення до події, що може бути визнана страховим випадком, та документи, передбачені розділом 12

Правил та (або) Договором страхування; вжити заходи для збору і передавання Страховикові всіх необхідних документів для визначення розміру завданого збитку та прийняття рішення про здійснення виплати або відмову здійснити виплату страхового відшкодування і реалізації Страховиком права вимоги до особи, відповідальної в настанні страхового випадку.

11.2. Надання Страхувальнику у зв'язку з настанням події, що може бути визнана страховим випадком, інструкцій з боку Страховика, а також вжиття ним заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитку ще не є підставою для визнання цієї події страховим випадком.

11.3. Договором страхування можуть бути передбачені інші дії Сторін при настанні страхового випадку.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Для встановлення причин, наслідків, обставин настання події, що може бути визнана страховим випадком, прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування та визначення його розміру Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний надати Страховику відповідні документи, зазначені у Договорі страхування, зокрема:

12.1.1. Письмову заяву про виплату страхового відшкодування;

12.1.2. Оригінал Договору страхування (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва) або його дублікат, що належить Страхувальникові;

12.1.3. Документи, що згідно з чинним законодавством України дозволяють ідентифікувати одержувача страхового відшкодування;

12.1.4. Документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) стосовно загиблих тварин, посівів (насаджень, врожаю) культур;

12.1.5. Довідку з компетентного державного органу або державного органу нагляду про факт та обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком. Залежно від характеру та обставин настання події, згідно з пунктом 11.1.2 Правил та Договору страхування такими документами можуть бути документи відповідної компетентної установи або організації:

12.1.5.1. Висновок-довідка ветеринарного лікаря або служби ветеринарної медицини про загибель (падій) або вимушений забій (знищення) тварини внаслідок хвороби;

12.1.5.2. Довідка про здачу Страхувальником тварини на вимушений забій та отриману за це суму компенсації, якщо така є;

12.1.5.3. Акт спрямування тварини на вимушений забій, якщо такий є, який складено лікарем ветеринарної медицини, представником Страховика та Страхувальником;

12.1.5.4. Документ, що підтверджує непридатність до вживання м'яса (всієї туші або її частини) вимушено забитої тварини, якщо такий є;

12.1.5.5. Акт про пожежу, висновок органів Державного пожежного нагляду про пожежу із зазначенням причини її виникнення;

12.1.5.6. Довідка з УГМЦ та (або) ДСНС із описом природних явищ на дату настання події, що може бути визнана страховим випадком, в районі події, що стали причиною її настання. У разі сильного вітру (бурі, урагану) у довідці повинні бути зазначені відомості про середню швидкість вітру;

12.1.5.7. Документ, що свідчить про розпочате слідчим або прокурором досудове розслідування та (або) відповідний витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань;

12.1.5.8. За наявності охорони, забезпеченої сторонньою організацією, – копія договору з охоронним підприємством або позавідомчою охороною на здійснення охорони культур, стосовно яких укладений Договір страхування.

12.1.6. Первинні бухгалтерські документи Страхувальника – юридичної особи, довідка довільної форми від Страхувальника – фізичної особи з додаванням копій первинної документації щодо проведення посіву (висаджування), пересівання, збирання врожаю культур, вартості багаторічних насаджень плодово-ягідних культур (виноградників);

12.1.7. Копії статистичних звітів, дані бухгалтерського обліку про оприбуткування врожаю культур;

12.1.8. Карту-схему всіх посівних площ у господарстві Страхувальника із зазначенням полів, їхніх номерів та площ, а також найменування висіяних на них культур із зазначенням сортів;

12.1.9. Документи, що підтверджують фактично проведені технологічні операції (з обробітку ґрунтів, внесення добрив, засобів захисту рослин, підготовки насіння до посіву, догляду за посівами тощо);

12.1.10. Технологічну карту, документи, які підтверджують, що витрати на посів (висадження) вирощування культур та (або) збирання врожаю здійснені на рівні, необхідному для одержання планованої врожайності;

12.1.11. У разі повної загибелі багаторічних насаджень плодово-ягідних культур (виноградників), відносно яких укладений Договір страхування, акт про списання багаторічних насаджень, підписаний Страхувальником і уповноваженою особою районного управління агропромислового розвитку;

12.1.12. У всіх випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили завдання збитку, брали участь правоохоронні органи, копію постанови слідчого чи прокурора або ухвали суду про закриття кримінального провадження чи зупинення досудового розслідування або рішення (вироку) суду;

12.1.13. Документи, що підтверджують здійснені Страхувальником витрати щодо запобігання або зменшення розміру збитку та інші витрати, якщо відшкодування таких передбачене Договором страхування;

12.1.14. Лист Вигодонабувача із зазначенням реквізитів для сплати страхового відшкодування у разі призначення Вигодонабувача та наявності у нього законних підстав для отримання страхового відшкодування;

12.1.15. Інші документи на обґрунтований запит Страховика щодо факту, обставин, причин настання страхового випадку, розміру зазначеного збитку, а також майнового інтересу особи, яка є одержувачем страхового відшкодування.

12.2. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховикові у формі оригіналів, нотаріально завірених копій, простих копій за умови надання Страховикові можливості звірення копій цих документів з їхніми оригіналами.

12.3. Якщо документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надані в неповному обсязі та (або) в неналежній формі, або оформлені з порушенням наявних норм (відсутні номер, дата, штамп, є виправлення тексту тощо), виплата страхового відшкодування не здійснюється (відстрочується) до усунення (виправлення) цих недоліків. Про наявність таких невідповідностей, порушень Страховик повідомляє Страхувальникові

протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання таких документів, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

12.4. Враховуючи особливості конкретного страхового випадку та залежно від виду культури, застрахованих ризиків та інших чинників, Страховик може зменшити перелік документів, передбачений пунктом 12.1 Правил та (або) Договором страхування.

13. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після повного встановлення обставин, причин і розмірів збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

13.2. Загальна сума виплат страхового відшкодування за один або декілька страхових випадків, що сталися протягом строку дії Договору страхування, не може перевищувати страхової суми, визначеної у Договорі страхування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.3. Якщо у Договорі страхування передбачені ліміти відповідальності за окремим видом тварин, культур, одним страховим випадком, групою страхових випадків тощо, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у межах встановлених лімітів відповідальності.

13.4. У разі здійснення виплати страхового відшкодування обсяг зобов'язань Страховика (максимальний розмір страхового відшкодування, який на момент укладення Договору страхування дорівнює страховій сумі) зменшується на розмір виплаченого відшкодування, якщо інше не передбачене Договором страхування. При цьому:

13.4.1. Якщо в період з моменту настання страхового випадку до моменту прийняття Страховиком рішення про здійснення виплати (або про відмову здійснити виплату) страхового відшкодування за цим випадком настав інший (наступний) страховий випадок, обсяг зобов'язань Страховика на момент настання іншого (наступного) страхового випадку:

13.4.1.1. У разі прийняття Страховиком рішення про здійснення виплати страхового відшкодування за попереднім страховим випадком вважається зменшеним на розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті за попереднім страховим випадком, з дня настання такого страхового випадку;

13.4.1.2. У разі прийняття Страховиком рішення про відмову здійснити виплату страхового відшкодування за попереднім страховим випадком не змінюється;

13.4.2. У кожному разі рішення Страховика про здійснення виплати (відмову здійснити виплату) страхового відшкодування за наступним страховим випадком Страховик приймає після прийняття ним рішення про здійснення виплати (відмову здійснити виплату) страхового відшкодування за попереднім страховим випадком.

13.5. Страхувальник має право за додатковий платіж відновити обсяг зобов'язань Страховика шляхом укладення Сторонами додаткового договору (правочину) до Договору страхування.

13.6. Якщо інше не передбачене умовами Договору страхування, загальний розмір суми виплачених страхових відшкодувань при настанні страхових випадків протягом строку дії Договору страхування не може перевищувати страхову суму, крім випадків, коли між Страховиком і Страхувальником укладений додатковий договір (правочин) до Договору страхування про відновлення обсягу зобов'язань Страховика на суму виплачених страхових відшкодувань і Страхувальник сплатив додатковий страховий платіж.

13.7. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування збитків від третіх осіб, Страховик виплачує лише різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами Договору страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб.

13.8. Договір страхування, за яким сплачене страхове відшкодування, розмір якого менший за розмір страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.9. Якщо інше не передбачене Договором страхування, у разі настання страхового випадку, страхове відшкодування за загиблі посіви (насадження) або неотриманий (недоотриманий) врожай культур, загиблі тварини щодо яких укладений Договір страхування, визначається у розмірі прямих (реальних) збитків Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку щодо кожної окремої культури, окремої тварини з відрахуванням:

13.9.1. Суми зменшення розміру страхового відшкодування у випадках, передбачених Правилами і Договором страхування;

13.9.2. Розміру безумовної франшизи, якщо вона передбачена Договором страхування.

13.10. Розмір прямих (реальних) збитків визначається:

13.10.1. При страхуванні майбутнього (очікуваного) врожаю культур:

13.10.1.1. У разі неотримання врожаю культур внаслідок настання страхового випадку – у розмірі страхової суми для культури, врожай з якої не отримано, якщо інше не передбачене Договором страхування;

13.10.1.2. У разі недоотримання врожаю культур внаслідок настання страхового випадку, зокрема:

– як добуток площі посівів (насаджень) культури, врожай якої недоотримано (га), страхової вартості культури, (грн./ц або грн./т) і різниці між страховою врожайністю (ц/га або т/га) і фактично отриманим рівнем врожайності (ц/га або т/га), якщо інше не передбачене Договором страхування;

або

– як добуток площі посівів (насаджень) культури, врожай якої недоотримано (га), для страхової вартості культури, (грн./ц або грн./т) і різниці між рівнем врожайності з 1 га фактично отриманого на пошкодженій ділянці поля і фактично отриманого рівня врожайності на непошкодженій ділянці поля (ц/га або т/га), якщо інше не передбачене умовами Договору;

13.10.2. При страхуванні посівів (насаджень) культур:

13.10.2.1. У разі повної загибелі рослин – як добуток площі посівів (насаджень) загиблої сільськогосподарської культури (га) та фактичних затрат на посів (висадження) та вирощування сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн./га), але не більше страхової вартості з урахуванням страхового покриття, зазначеного у Договорі страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування;

13.10.2.2. У разі часткової загибелі рослин – як добуток площі посівів (насаджень) загиблої сільськогосподарської культури (га), фактичних затрат на посів (висадження) та вирощування сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн./га), і відсотку збитків, визначеного з урахуванням відсотку загиблих рослин сільськогосподарської культури внаслідок настання страхового випадку від загальної кількості рослин на момент укладання договору страхування на одиниці площі окремого поля сільськогосподарської культури, якщо інше не передбачено Договором страхування;

13.10.2.3. У разі повної загибелі чи пошкодження сільськогосподарських культур внаслідок настання події, що має ознаки страхового випадку, коли з метою зменшення можливих збитків необхідно провести підсів або пересів сільськогосподарських культур відповідно, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість витрат на пересів (підсів) в межах відповідної страхової суми, якщо це передбачено Договором страхування;

13.10.3. У разі настання страхового випадку за ризиком «Протиправні дії третіх осіб», а саме: таємного викрадення культур та (або) їх врожаю – у розмірі вартості викрадених культур та (або) їх врожаю, встановленої на підставі вартості, що застосовувалася при визначенні страхової суми, якщо інше не передбачене Договором страхування;

13.10.4. При страхуванні тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів і тваринницької продукції збитком у розмірі втрат Страхувальника від загибелі або вимушеного забою (знищення), розладу здоров'я (в тому числі, травматичного пошкодження або захворювання) сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів і тваринницької продукції. Збиток при страхуванні тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів і тваринницької продукції визначається виходячи з їх страхової вартості, якщо інше не передбачене Договором страхування. При цьому збиток зменшується на вартість придатної до використання або реалізації продукції (м'ясо, шкура, шерсть, субпродукти тощо).

Обсяг втрат у разі загибелі або вимушеного забою тварин, що вирощуються на м'ясо, розраховується як різниця між вартістю застрахованої продукції і вартістю допущеного до реалізації м'яса, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.11. При страхуванні врожаю культур на випадок не відповідності отриманого врожаю стандартам якості, розмір прямих збитків визначається у розмірі різниці між фактичною вартістю отриманого врожаю і вартістю врожаю, зазначеною у Договорі страхування.

13.12. Якщо Договір страхування укладений від настання окремих ризиків з переліку, зазначеного у пункті 4.1 Правил, і протягом строку дії Договору страхування зафіксовано дію ризиків з переліку, зазначеного у пункті 4.1 Правил, що не є застрахованими, на культури, стосовно яких укладений цей Договір страхування, у разі настання страхового випадку розмір прямих збитків внаслідок настання страхового випадку, що підлягають відшкодуванню, розраховується пропорційно співвідношенню суми збитку, визначеної згідно з пунктом 13.10 Правил та (або) умовами Договору страхування, до кількості зафіксованих ризиків, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.13. Якщо це передбачено Договором страхування, Страховик відшкодовує Страхувальнику (Вигодонабувачу) витрати, здійснені останнім з метою запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, передбачені у пункті 4.6 Правил та (або) у Договорі страхування, які разом із сумою страхового відшкодування не можуть перевищувати розміру страхової суми, встановленої у Договорі страхування для відповідної культури.

13.14. При відшкодуванні Страхувальнику витрат щодо запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, якщо страхова сума на момент укладення Договору страхування становить певну частину вартості культури, стосовно якої укладений Договір страхування, такі витрати відшкодовуються пропорційно відношенню страхової суми до вартості культури, щодо якої укладений Договір страхування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.15. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування, в межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за завданий збиток.

13.16. Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний передати Страховикові всі наявні у нього документи та докази і дотримуватися усіх формальностей, необхідних для реалізації Страховиком права вимоги.

13.17. Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний не допускати обмеження права вимоги Страховика. Якщо виявиться, що реалізація права вимоги є неможливою або обмеженою через навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), Страховик звільняється від зобов'язання виплатити страхове відшкодування, а якщо виплата вже здійснена, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний повернути Страховикові отримане відшкодування протягом 30 (тридцяти) календарних днів від дня отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) претензії Страховика, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.18. Якщо на момент настання страхового випадку щодо предмета Договору страхування діяли також інші договори страхування, Страховик виплачує страхове відшкодування у розмірі частини розрахованого страхового відшкодування за страховим випадком, яка визначається як відношення страхової суми, встановленої Договором страхування, до сукупності страхових сум за всіма укладеними договорами страхування, за якими повинні бути здійснені виплати страхового відшкодування за цим страховим випадком, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

13.19. Якщо страхова сума, встановлена Договором страхування для культури, виявиться більшою від вартості посівів (насаджень, врожаю) культури, щодо якої укладений Договір страхування, такий Договір страхування діє у тій частині страхової суми, яка не перевищує вартості посівів (насаджень, врожаю) відповідної культури, а сплачена зайва частина страхового платежу поверненню не підлягає, якщо при укладанні Договору страхування Страхувальником було завищено вартість посівів (насаджень, врожаю) цієї культури.

13.20. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач до здійснення виплати страхового відшкодування одержав відшкодування за збиток від третіх осіб, Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає сплаті за умовами Договору страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб.

13.21. Якщо Страхувальнику стане відомо місцезнаходження викрадених внаслідок настання страхового випадку культур та (або) їх врожаю, він зобов'язаний негайно протягом 5 (п'яти) календарних днів з моменту, коли йому стало відомо про це, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, сповістити про це Страховика. При цьому, якщо викрадені в результаті страхового випадку культури та (або) їх врожай:

13.21.1. Повернуті Страхувальнику в непошкодженому стані до здійснення виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;

13.21.2. Повернуті Страхувальнику (Вигодонабувачу) в непошкодженому стані після здійснення виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) робочих днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідних документів, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

14. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування на підставі заяви про виплату страхового відшкодування та страхового акту, складеного Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.

14.2. З метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач у разі підготування ним необхідних документів) повинен надати Страховикові документи, передбачені розділом 12 Правил та (або) Договором страхування.

14.3. Страховик з метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування робить запити про відомості, пов'язані з настанням страхового випадку, до компетентних органів, підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку:

14.3.1. Якщо у Страховика виникли обґрунтовані сумніви щодо достовірності наданих Страхувальником (Вигодонабувачем у разі підготування ним необхідних документів) відомостей і документів, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку, а також розмір завданого збитку;

14.3.2. Якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини настання страхового випадку та розмір завданого збитку. У такому разі з метою встановлення обставин, причин настання страхового випадку і розміру збитку Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку проводить експерт незалежної експертної організації.

14.4. Якщо інше не передбачене Договором страхування, протягом 30 (тридцяти) робочих днів з моменту одержання Страховиком від Страхувальника документів, передбачених розділом 12 Правил та (або) Договором страхування, та відповідей на запити Страховика до підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку (зазначений строк рахується від дня одержання Страховиком останнього документу від Страхувальника або відповіді підприємств, установ та організацій на запит), необхідних для підтвердження факту, причин, обставин і наслідків настання страхового випадку та визначення розміру збитків, Страховик:

14.4.1. Приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування шляхом складення страхового акту і протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня складення страхового акту здійснює виплату страхового відшкодування;

14.4.2. Приймає обґрунтоване рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування. Страховик письмово повідомляє Страхувальника про прийняття рішення про відмову з обґрунтуванням причин протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

14.5. Якщо відносно Страхувальника (Вигодонабувача) за цим страховим випадком розпочате досудове розслідування, рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування приймається за результатами такого досудового розслідування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

15. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

15.1. Підставами для відмови Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування є:

15.1.1. Навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача, працівників Страхувальника (Вигодонабувача), їхніх представників або осіб, які діяли за їхнім дорученням) або особи, на користь якої укладений Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянських або службових обов'язків, у стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності й ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника й інших зазначених у цьому пункті осіб встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

15.1.2. Вчинення Страхувальником – фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладений Договір страхування, умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку. Якщо названі особи є юридичними особами, зазначена підстава відноситься до їхніх працівників або осіб, які діяли за їхнім дорученням;

15.1.3. Надання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт та обставини настання страхового випадку;

15.1.4. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, та (або) якщо цей факт не підтверджується компетентними державними органами або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру й розміру завданого збитку;

15.1.5. Одержання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від особи, винної у їх завданні. Якщо збиток відшкодований частково, виплата страхового відшкодування здійснюється з відрахуванням суми, отриманої від зазначених осіб як компенсація завданого збитку;

15.1.6. Відмова Страхувальника (Вигодонабувача) від права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки, або якщо реалізація цього права стала неможлива з вини Страхувальника (Вигодонабувача);

15.1.7. Наявність обставин, які є виключеннями зі страхових випадків і обмеженнями страхування, передбаченими розділом 5 Правил та (або) Договором страхування;

15.1.8. Невиконання або неналежне виконання Страхувальником своїх обов'язків, зазначених у підрозділі 9.3 Правил та (або) Договорі страхування;

15.1.9. Порушення Страхувальником встановлених чинним законодавством та (або) нормативними актами правил пожежної безпеки, якщо умовами Договору страхування передбачено таку підставу для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування;

15.1.10. Невиконання Страхувальником протягом погодженого зі Страховиком строку письмових рекомендацій Страховика щодо усунення обставин, що підвищують величину ризику, про необхідність усунення яких Страховик сповіщав Страхувальника, якщо умовами Договору страхування передбачено таку підставу для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування;

15.1.11. Інші випадки, передбачені чинним законодавством.

15.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить чинному законодавству.

15.3. Умовами Договору страхування може бути передбачене зменшення розміру страхового відшкодування за наявності таких дій Страхувальника (Вигодонабувача):

15.3.1. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач), не вжив необхідних і доцільних заходів для запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, порятунку або збереження культур та (або) їх врожаю, щодо яких укладений Договір страхування, після настання страхового випадку, усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку;

15.3.2. Порушення Страхувальником встановлених чинним законодавством та (або) нормативними актами правил пожежної безпеки, що призвело до настання страхового випадку, якщо умовами Договору страхування передбачено таку підставу для зменшення розміру страхового відшкодування;

15.3.3. В інших випадках, передбачених Договором страхування.

15.4. Відмову Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування може бути оскаржено у судовому порядку згідно з розділом 17 Правил.

16. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ СТРОКУ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

16.1. Дія Договору страхування припиняється та Договір страхування втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

16.1.1. Закінчення строку дії Договору страхування;

16.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

16.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений на письмову вимогу Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування;

16.1.4. Ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;

16.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому чинним законодавством України;

16.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

16.1.7. Втрати Страхувальником майнового інтересу до предмету Договору страхування – з документально підтвердженої дати такої втрати;

16.1.8. В інших випадках, передбачених чинним законодавством України або Договором страхування.

16.2. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше ніж за 30 (тридцять) днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

16.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування на вимогу Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення строку дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахуванні страхового тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

16.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування на вимогу Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення строку дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахуванні страхового тарифу та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування.

16.5. У разі дострокового припинення дії Договору страхування повернення страхового платежу не може бути здійснене в іншій формі, ніж та, в якій був сплачений платіж (безготівковий або готівковий розрахунок).

16.6. Остаточний розрахунок між Страхувальником і Страховиком, у разі дострокового припинення дії Договору страхування, здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником збитків:

16.6.1. Здійснення виплат страхового відшкодування; або

16.6.2. Прийняття Страховиком обґрунтованих рішень про відмову здійснити виплату страхового відшкодування.

17. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

17.1. Спори, що виникають у зв'язку з виконанням умов Договору страхування, вирішуються Сторонами шляхом переговорів.

17.2. У разі недосягнення згоди шляхом переговорів спори вирішуються згідно з чинним законодавством України.

17.3. Якщо інше не передбачене Договором страхування, при виникненні розбіжностей між Страхувальником і Страховиком щодо факту, обставин та причин настання страхового випадку і розміру зазначеного збитку внаслідок настання страхового випадку, Сторони Договору страхування можуть домовитися про те, що розмір збитку буде визначений на підставі акту (висновку) експертизи (товарознавчого дослідження), проведеного суб'єктом оцінної діяльності, який має право на проведення відповідного дослідження. Експертиза може проводитися за ініціативою будь-якої зі Сторін. Сторона, за ініціативи якої проводиться експертиза, оплачує витрати на її проведення, якщо інше не обумовлене Договором страхування.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ

18.1. Правилами страхування регламентовані основні умови страхування.

18.2. Конкретні умови страхування встановлюються за згодою Сторін Договором страхування і не повинні суперечити Правилам страхування та чинному законодавству України.

18.3. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені в Правилах страхування, але ті, що не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх правозастосування, повинні бути передбачені Договором страхування, якщо вони не суперечать закону.

18.4. За згодою Сторін до умов Договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням Правил страхування та не суперечать чинному законодавству України.

18.5. За погодженням Сторін Договору страхування, або у разі, коли застосування уніфікованих умов страхування вимагають міжнародні системи страхування, Договір страхування може включати уніфіковані умови об'єднання лондонських страховиків або інші умови, що застосовуються у міжнародній практиці страхування, з урахуванням вимог Закону України «Про страхування».

18.6. Договором страхування можуть бути передбачені наведені у додатку 1 до Правил страхування додаткові умови добровільного індексного страхування врожаю сільськогосподарських та плодово-ягідних культур з урахуванням специфіки ризиків, що прийняті на страхування, за умови, що:

18.6.1. Додаткові умови страхування, викладені в додатку, застосовуються в Договорі страхування, якщо вони включені до тексту Договору страхування;

18.7. Додаткові умови, викладені в додатках, уточнюють і доповнюють стандартні умови страхування, зазначені в Правилах страхування, і застосовуються до Договору страхування разом з ними.

19. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

19.1. Оригінал цих Правил зберігається у відповідального за стандартизацію внутрішніх нормативних документів Компанії.

19.2. Термін дії цього документа: з моменту введення його в дію наказом Генерального директора до припинення його дії на підставі наказу Генерального директора Компанії.

19.3. Термін перегляду актуальності цього документа: у міру необхідності внесення змін, що виникає у зв'язку зі змінами у діючому законодавстві України, але не менше 1 разу на рік з дати затвердження.

ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО ІНДЕКСНОГО СТРАХУВАННЯ ВРОЖАЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Добровільне індексне страхування врожаю сільськогосподарських культур здійснюється на підставі цих додаткових умов (далі – Додаткові умови) та інших умов Правил страхування.

1.2. Спеціальні терміни, що застосовуються в Додаткових умовах, вживаються у наступному значенні:

Вихід з виплати	–	зазначене у Договорі страхування значення індексу, при перевищенні якого індексом спостереження страхове відшкодування виплачується в розмірі страхової суми (ліміту відповідальності).
Джерело погодних даних	–	метеостанція, метеорологічний супутник, інше джерело погодних даних, зазначене в Договорі страхування, дані якого використовуються для визначення фактичного значення індексу. Якщо інформація метеостанції, що знаходиться найближче до місця дії Договору страхування, недоступна, в цілях виконання умов Договору страхування використовуються дані резервної метеостанції, погодженої сторонами Договору страхування.
Евапотранспірація	–	кількість вологи, що переходить в атмосферу з поверхні рослин у вигляді пари.
Індекс	–	показник, певне значення якого в період дії Договору страхування є критерієм настання страхового випадку. Індекс може вимірюватись у величинах, що характеризують погодні умови, одиницях вимірювання евапотранспірації та (або) одиницях вимірювання часу, протягом якого діяли зазначені у Договорі страхування погодні умови, тощо. У Договорі страхування може бути передбачено кілька індексів, одночасне досягнення яких є критерієм настання страхового випадку.
Індекс спостереження	–	зарєстроване джерелом погодних даних або супутником фактичне значення індексу, на основі якого укладений Договір страхування, що прирівнюється до індексу, зазначеного у Договорі страхування.
Крок відшкодування	–	розмір страхового відшкодування, що припадає на одиницю значення індексу з одиниці площі застрахованої культури, зазначений у Договорі страхування.
Страйк індекс	–	значення індексу спостереження, що досягло зазначеного у Договорі страхування показника індексу, який є

критерієм настання страхового випадку, або його перевищило.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

2.1. Предметом Договору страхування, укладеного на підставі цих Додаткових умов, є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з відшкодуванням збитків, понесених Страхувальником або іншою особою, визначеною Страхувальником у Договорі страхування, при вирощуванні, збиранні врожаю сільськогосподарських культур.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ

3.1. Страховим випадком при страхуванні сільськогосподарської продукції є настання певної події, передбаченої Договором страхування, внаслідок якої відбулися загибель, недобір та (або) недоотримання врожаю сільськогосподарських культур та (або) багаторічних насаджень і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

3.2. Якщо це передбачено Договором страхування подія, зазначена у пункті 3.1 Додаткових умов, визнається страховим випадком за умови, що:

3.2.1. Індекс спостереження досягнув а бо перевищив значення страйк індексу;

3.2.2. Фактичне значення індексу спостереження підтверджене компетентним органом, зазначеним у Договорі страхування, зокрема Українським гідрометеорологічним центром, іншою юридичною особою (організацією, установою, ресурсом), до компетенції якої належить збір та аналіз метеорологічних та атмосферних даних. Договором страхування може бути передбачено, що значення індексу підтверджується конкретним джерелом погодних даних, зазначеним у Договорі страхування;

3.2.3. Подія сталася протягом строку дії Договору страхування і має прямий безпосередній причинно-наслідковий зв'язок зі збитками, заподіяними Страхувальнику (Вигодонабувачу).

3.3. Крім подій, передбачених Правилами страхування, до страхових випадків не відносяться та страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника завдані внаслідок:

3.3.1. Виготовлення, виробництва, зберігання, поставки, застосування Страхувальником або з відома Страхувальника вибухових речовин (динаміту, тротилу тощо), інших хімічних сполук або суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції;

3.3.2. Відмінностей в погодних умовах, викликаних або посиленіх вулканічною активністю або виверженням вулкану;

3.3.3. Техногенних аварій, забруднення навколишнього природного середовища.

3.4. При укладанні Договору страхування можуть передбачатися додатково інші особливі виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству України, цим Додатковим умовам та Правилами страхування і зазначені у Договорі страхування.

3.5. Окремі виключення з перерахованих у пункті 3.3 цих Додаткових умов можуть бути скасовані, якщо це передбачено Договором страхування.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

4.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після повного встановлення обставин, причин і розмірів збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

4.2. У разі настання страхового випадку, розмір збитків визначається:

4.2.1. Якщо Договором страхування передбачено показник виходу з виплати, при досягненні фактичного значення індексу спостереження показника виходу з виплати, передбаченого Договором страхування, - у розмірі страхової суми (ліміту відповідальності), зазначеної у Договорі страхування;

4.2.2. При досягненні фактичного значення індексу спостереження значення страйк індексу, але у розмірі меншому за значення показника виходу з виплати – у розмірі, визначеному за наступною формулою, якщо інше не передбачено Договором страхування.

$$Зб = (Iф - Iстр) \times K \times П$$

де:

- Зб – розмір збитків, що підлягають відшкодуванню, грн.;
- Iф – кількість днів, коли фактичне значення індексу спостереження досягло або перевищило значення страйк індексу, передбачене Договором страхування;
- Iстр – кількість днів, значених у Договорі страхування для страйк індексу, як критерій настання страхового випадку;
- К – крок відшкодування, зазначений у Договорі страхування грн./га;
- П – площа сільськогосподарської культури, на території вирощування якої фактичне значення індексу спостереження досягло або перевищило значення страйк індексу, га.

5. ОСОБЛИВІ УМОВИ

5.1. Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Правил страхування та застосовуються до Договору страхування разом з ними. За наявності розбіжностей між положеннями Правил страхування та цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.

5.2. Якщо Договором страхування не передбачене інше, то в частині, неврегульованій цими Додатковими умовами, діють Правила страхування.

**БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
ЗІ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ**

1. Базові страхові тарифи зі страхування посівів (насаджень) культури розраховані виходячи зі страхових ризиків та наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

**Базові страхові тарифи
зі страхування посівів (насаджень) культури
(строк дії Договору страхування – 1 рік, але не більше одного сезону (циклу)
виращування однієї культури (групи культур))**

Страхові ризики	Страхові тарифи, % страхової суми
Заморозок	0,40
Ожеледь	0,40
Вимерзання	0,40
Град	0,50
Сильний вітер (бура, ураган)	0,50
Удар блискавки	0,20
Земельний або земельно-водний сель	0,01
Земельний зсув	0,10
Зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню, або заводненню	0,50
Посуха	1,00
Несправжня перезимівля	0,40
Епіфітотійний розвиток хвороб рослин	0,25
Епіфітотійне розмноження шкідників рослин	0,25
Протиправні дії третіх осіб	0,20
Вимокання	0,30
Випирання	0,40
Випрівання	0,30
Вторинні хвороби рослин	0,20
Ґрунтова кірка	0,20
Дуже сильний дощ	0,10
Злива	0,15
Повідь, повінь, паводок	0,40
Пилова буря	0,45
Лавина	0,30
Льодова кірка	0,30
Сильна злива	0,10
Смерч	0,10
Суховій	0,25
Тривалі дощі	0,10
Шквал	0,15
Пожежа	0,20
Інший ризик зовнішнього або внутрішнього впливу	0,40
Разом	9,31

2. Базові страхові тарифи зі страхування врожаю культур розраховані виходячи зі страхових ризиків та наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

**Базові страхові тарифи
зі страхування врожаю культур
(строк дії Договору страхування – 1 рік, але не більше одного сезону (циклу)
вирощування однієї культури (групи культур))**

Страхові ризики	Страхові тарифи, % страхової суми
Заморозок	0,30
Ожеледь	0,30
Вимерзання	0,30
Град	0,40
Сильний вітер (буря, ураган)	0,40
Удар блискавки	0,20
Земельний або земельно-водний сель	0,10
Земельний зсув	0,01
Зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню, або заводненню	0,50
Посуха	2,50
Несправжня перезимівля	0,30
Епіфітотійний розвиток хвороб рослин	0,50
Епіфітотійне розмноження шкідників рослин	0,50
Протиправні дії третіх осіб	0,70
Вимокання	0,30
Випирання	0,30
Випрівання	0,30
Вторинні хвороби рослин	0,50
Ґрунтова кірка	0,50
Дуже сильний дощ	0,20
Злива	0,20
Повідь, повінь, паводок	0,10
Пилова буря	0,10
Лавина	0,01
Льодова кірка	0,10
Сильна злива	0,50
Смерч	0,30
Суховій	0,30
Тривалі дощі	0,50
Шквал	0,50
Пожежа	0,25
Інший ризик зовнішнього або внутрішнього впливу	0,40
Разом:	12,42

3. Базові страхові тарифи зі страхування тварин розраховані виходячи зі страхових ризиків та наведені в таблиці 3.

Таблиця 3

Базові річні страхові тарифи при страхуванні тварин

Вид тварин		Страхові ризики						
		Хвороби	Стихійні лиха	Пожежа	Нещасний випадок	Протиправні дії третіх осіб	Епізоотія	Інший ризик зовнішнього або внутрішнього впливу
Тварини сільськогосподарського призначення	Велика рогата худоба	2,20	0,10	0,15	0,20	0,70	0,45	0,25
	Дрібна рогата худоба	1,80	0,14	0,04	0,16	0,10	0,40	0,12
	Свині	2,70	0,10	0,15	0,10	0,20	0,50	0,35
	Коні	2,00	0,40	0,08	0,86	0,65	0,20	0,18
	Хутрові звірі	2,10	0,08	0,12	0,06	0,15	0,18	0,42
	Птиця	3,20	0,32	0,30	0,10	0,10	0,33	0,53
	Інші тварини	2,5	0,28	0,14	0,32	0,45	0,25	0,51

4. Ставка страхового тарифу за Договором страхування визначається з урахуванням нижчезазначених коригуючих коефіцієнтів, що застосовуються до базового страхового тарифу:

4.1. При укладенні Договору страхування на строк менше одного року для розрахунку страхового тарифу до базового річного тарифу може застосовуватись коефіцієнт короткостроковості, який визначається згідно з таблицею 4.

Таблиця 4

**Коригуючі коефіцієнти
відповідно до строку дії Договору страхування**

Строк дії Договору страхування	Коефіцієнт короткостроковості
до 1 місяця	0,05 – 0,30
до 2 місяців	0,11 – 0,35
до 3 місяців	0,21 – 0,45

до 4 місяців	0,31 – 0,55
до 5 місяців	0,41 – 0,65
до 6 місяців	0,51 – 0,75
до 7 місяців	0,55 – 0,80
до 8 місяців	0,60 – 0,85
до 9 місяців	0,65 – 0,90
до 10 місяців	0,70 – 0,95
до 11 місяців	0,75 – 0,98
до 12 місяців	0,80 – 1,00

4.2. При укладенні Договору страхування до базових тарифів, зазначених у таблицях 1 - 3 можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти, які враховують фактори впливу на значення страхового тарифу, наведені в таблиці 5.

Таблиця 5

**Коригуючі коефіцієнти
відповідно до чинників, що впливають на значення страхового тарифу при страхуванні
сільськогосподарської продукції (культур та тварин)**

Чинники, що впливають на значення страхового тарифу	Діапазон значень коригуючих коефіцієнтів
Розширення/скорочення переліку виключень та обмежень страхування	0,1 – 6,0
Перелік страхових випадків (обсяг страхового захисту)	0,1 – 1,0
Розмір франшизи	0,2 – 2,0
Розмір страхової суми	0,1 – 2,0
Показники збитковості за попередні 3 роки	0,1 – 7,8
Наявність охоронних і протипожежних заходів у місці вирощування сільськогосподарської культури, утримання тварин	0,3 – 6,4
Інші фактори, що суттєво впливають на визначення страхового ризику	0,1 – 5,0

4.3. При укладенні Договору страхування до базових тарифів, зазначених у таблицях 1 і 2 можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти, які враховують фактори впливу на ступінь страхового ризику, наведені в таблиці 6.

Таблиця 6

**Коригуючі коефіцієнти
відповідно до чинників, що впливають на ступінь страхового ризику при страхуванні
посівів та врожаю сільськогосподарських культур**

Чинники, що впливають на ступінь страхового ризику	Діапазон значень коригуючих коефіцієнтів
Характеристики сорту, гібриду рослини: стійкість до посухи, морозостійкість, рівень кущення тощо	0,2 – 4,5
Особливості мікроклімату території, де вирощується культура (близькість до водойм, напрям схилу)	0,1 – 6,0
Рівень використання сучасних технологій вирощування рослин	0,4 – 2,0

Стан рослин при прийнятті на страхування: фаза розвитку, густота рослин (кількість штук на одиницю площі) наявність шкідників та гризунів, ураження хворобами та інше	0,1 – 5,0
Тип ґрунту, на якому вирощуються рослини	0,2 – 2,0
Кліматична зона, в якій вирощується культура	0,3 – 5,6
Страхування культур відкритого або закритого ґрунту	1,0 -4,0
Страхування врожаю сільськогосподарських культур із застосуванням додаткових умов індексного страхування	0,2 -2,5
Співвідношення початку страхового захисту з початком виробничого циклу (посів, посадка)	0,3 – 5,5

4.4. При укладенні Договору страхування до базових тарифів, зазначених у таблиці 3 можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти, які враховують фактори впливу на ступінь страхового ризику, наведені у таблиці 7.

Таблиця 7

**Коригуючі коефіцієнти відповідно до чинників,
що впливають на ступінь страхового ризику, при страхуванні тварин**

Чинники, що впливають на ступінь страхового ризику	Діапазон значень коригуючих коефіцієнтів
Характеристики виду та породи тварин	0,2 – 4,5
Умови утримання тварин, якість кормів, умови надання ветеринарної допомоги, рівень використання сучасних технологій утримання тварин	0,3 – 4,0
Призначення тварин (селекція, племінне розведення, молочне тваринництво, м'ясне тваринництво та інше)	0,4 – 3,0

5. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою сторін.

6. Норматив витрат на ведення справи складає до 70 % від страхового тарифу.

Проголосовано та проголосовано *сорок дві (42)* сторінок
Генеральний директор ПрАТ "УАСК/АСКА"
А.О. Шукатко
2020 р.

